

ФІНАНСОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ЖКГ УКРАЇНИ

I. А. ОСТРОВСЬКИЙ, канд. екон. наук, доцент
*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова,
61002 Україна м. Харків, вул. Революції, 12
i.ostrovskiy@mail.ru*

Стимулювання розвитку публічно-приватного партнерства (ППП) у сфері ЖКГ є одним з важливих інституційних кроків реальної модернізації української економіки та європейського вектора її подальшого розвитку. Фінансове моделювання є ключовою частиною всіх проектів PPP, починаючи з етапу конкурсних торгів і закінчуючи етапом підведення фінансових підсумків по завершенні угоди. Привернення уваги до стратегічно важливих розрахунків для отримання точної і добре структурованої фінансової моделі є одним з головних завдань в процесі реалізації проекту публічно-приватного партнерства.

Фінансова модель проекту публічно-приватного партнерства повинна врахувати прийнятне число сценаріїв чутливості. Аналіз чутливості визначає фінансові наслідки різних рівнів фінансового та комерційного ризиків для проекту, який не забезпечує прогнозованих показників. Для кожного проекту PPP модель має свої особливості, які виникають у зв'язку зі специфікою діяльності в різних галузях. Треба враховувати також особливості впливу різних специфічних чинників. До таких чинників відносять політичні (що мають більш високий пріоритет перед іншими проектами, при помітно більш низькій або навіть негативній рентабельності), економічні, соціальні, технологічні та інші види.

Необхідно регулярно переглядати фінансову модель, а також при необхідності вносити зміни у первісно закладені вихідні дані і коригувати фінансові прогнози у разі внесення таких змін. Також модель повинна бути побудована так, щоб була можливість проведення аналізу чутливості результатів фінансових прогнозів до зміни всіх припущень моделі.

Ключовим аспектом фінансового моделювання є ризик-менеджмент, тому що ризик є невід'ємною частиною будь-якого проекту публічно-приватного партнерства. В сучасних економічних умовах визначають п'ять підходів до управління ризиками:

1. Уникнення, що веде до зміни параметрів і навіть до скасування проекту PPP.
2. Мінімізація, наприклад, страхування, передача субпідрядникам, отримання гарантій від інвесторів проекту PPP.
3. Перенесення ризику до партнера PPP, який буде найкращим чином контролювати ризик при найменших витратах. Це передбачає свободу партнера в прийнятті рішень щодо методів контролю за ризиком, якщо такий ризик він

на себе бере. Перенесення ризиків є ключовим аспектом максимізації критерію «ціна-якість».

4. Прийняття, що доцільно як для несуттєвих ризиків, так і для тих ризиків, якими приватний партнер не зможе ефективно управляти при прийнятному рівні премії за ризик.

5. Резервування, тобто створення резервних рахунків на ремонт або обслуговування боргу.

Процес управління ризиками на етапі розробки проекту може бути розбитий на наступні етапи:

1. Виявлення і докладний опис ризиків проекту.
2. Аналіз можливих наслідків ідентифікованих ризиків.
3. Оцінка ймовірності реалізації ризиків (тобто їхніх наслідків).
4. Оцінка, при можливості, в грошовому еквіваленті наслідків реалізації ризиків.
5. Розробка стратегій управління ризиками (механізми захисту).
6. Запис результатів цього процесу.

АДАПТИВНІ МОДЕЛІ ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

О. О. РУДАЧЕНКО, здобувач
*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12
polkin87@ukr.net*

На сучасному етапі розвитку економіки України підприємства житлово-комунального господарства (ЖКГ) представляють значний інтерес, оскільки житлово-комунальне господарство – це важлива соціальна галузь, яка забезпечує населення, підприємства, організації та установи необхідними житлово-комунальними послугами.

Стан ЖКГ впливає на рівень економічного розвитку країни у вигляді ВВП, що призводить до нестабільності та незбалансованості економічних процесів як в регіонах, так і в цілому по Україні. Тому важливим завданням є попередження кризового стану підприємств цієї сфери шляхом прогнозування діагностичних показників фінансового стану.

В затверджених Міністерством економіки України Методичних рекомендаціях щодо виявлення ознак неплатоспроможності, ознак фіктивного, прихованого банкрутства та ознак доведення до банкрутства пропонується аналізувати фінансовий стан підприємства з точки зору чотирьох груп показників: загальних показників діяльності, показників ліквідності, фінансової стійкості та рентабельності.

Для зменшення простору ознак і вибору в кожній групі одного показника для побудови моделі попередження кризового стану підприємств ЖКГ був